8 3 8 3 0 1 1 6 3 3 6 1

ბაგზავნით ტფილისში

და გარე ადგილებში: ერთის წლისა — 7 მან.

ნახევარის წლისა - 4 - 00 ms d

სამის თვისა — 2 — 50 j. — ცალკე ერთის ნუმრისა გაუგზავნელათ — 3 შაური.

, დრომბა" გამოდის კვირაში ერთხელ, პარასკევობით.

ტფილისში " დგოების " რედაქციის კანტორაში, მელიქიშვილის და კამპ. სტამბაში, ხანის ქუჩაზედ, ბებუთოვის სახლში. ტფილისის გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: Βъ Τυφ. Μεъ. Βъ контору редакціи грузинской газеты "ВРЕМЯ".

რედაქციის კანტორაში მიიღება ყოველ-გვარი ბანსხადება სხვა და სხვა ენებზედ. შასი განცხადების დაბეჭდვისათვის ჩვეულბრივის ასოებით გაზეთის სტრიქონზედ 8 კაჰ.

30600660:

" დროების " კორრესპონდენცია: ზუგდიდიდგან. თელავიდგან. — პოლიტსკა. — ბნგლია. შრანცია. — ტელეგრამმები. — სამეცნიერო ნა წილი. სხვა და სხვა ამბავი. ბუნების კარის, სა კითხავი წიგნის განხილვა. - ბანცხადებანი.

"Დ**ᲠᲝ**ᲔᲒᲘᲡ" ᲙᲝᲠᲠᲔᲡᲞᲝᲓᲔᲜᲪᲘᲐ

ზუგდიდიდამ

დღეს რომ კვირაა, გუშინწინ პარასკევს გაიხსნა აქ კამისია ყმების ფულების მიცემის შესახებ. მს, რასაკვირველია, " ზოლების მკითხველებს გაგონილი ექნებათ, რომ სამეგრე ლოს თავად-აზნაურმა ყმების ფულებიდამ შესწირეს რამოდენიმე ნაწილი ზუგდიდში სასწავლებლის დასაფუძნებლათ. ბხლა ცდილო "ბენ, რომ გადასდონ ფული ბანკის გასახსნელათაც. ბმის შესახებ ჯერ წინათაცა მქონდა აქ რამდენსამე პირთან ლაპარაკი და ისინი ძალიან სურვილს იჩენდნენ ამაზედ და ამბო. ბდნენ ცდასაცა, რომ გაეყვანათ ეს აზრი სა-

2060906 3060

tsjootsgo Fozfo

შედგენილი ზოგებაშვილიდგან.

პარგი აზრი კარგი გონების ნაყოფია, კარგი გონება, კარგი ჭკუისა და კარგი ჭკუა—განათლებისა. მაშა სადამე რამდენათაც ხალხი განათლებულია იმდენათ 'უფრო კარგი აზრი მუშაობს იმის ცხოვრებაში. ბხლა ყველამ იცის, რომ კარგი აზრი და საქმის დამყარება საზოგადოებაში იმაზეა დამოკიდებული, თუ რამდენი კაცი თანა უგრძნობს ამ საქმეს და ამ აზრს. ბთასში ასმა კაცმა რომ სთქამს მუ bol goden obbosm, co sodo: - sho goden josho hym obbosm, ongolio gl damha obho ფრო მართალი იქნება, მაგრამ საზოგადოება მაინც ასი კაცის მხარეს უფრო დაიჭერს, ვიდრე ათი კაცისას. ბთასმა კაცმა რომ თქვას ელია დაახრჩეთ ბოროტიაო და ათმა რომ სთქვას: "არა ელია მვეყნის გამკეთებელიაო, ეს უკანასკნელი მართალიც რომ იყოს, მაინც ათასი მტყუანი კაცის ხმა გადაამეტებს ათი. ის მართალი კაცის ხმასა და ელიას უეჭველია დაახრჩობენ. ბქედგან სჩანს, რომ კარგს საქმეს რამდენათაც უფრო ბევრი მომხრე ეყოლება საზოგადოებაში, იმდენათ უფრო მალე ასრულდება ისა. მაშასადამე პირველი და უკანასკნელი ღონის ძიება იმაზე უნდა nymb მიპყრობილი, რომ კარგი საქმის მომხრენი საზოგადოებაში გაამრავლოს, ხოლო საუკეთესო საშუალება ამისთვის არის აღზრდა საზოგადოებისა. ამ შემთხეევაში მით უფრო მაღლობელი უნდა ვიყოთ იმისა, ვინც ამ ალზრდას ხელს პეუწყობს. ბმისთვის ჩვენი გულითადი მადლობა და პატივის ცემა უნდა მიიქცეს უფ. ბოგებაშვილისადმი, რომელმაც გვაჩუქა ყოვლად შესანიშნავი საკითხავი წიგნი ქართველი ახალგაზდობის დამყენებელი სწაელის გზაზე. მაგრამ ვიდრე დაბოლოვებით წარმოვთქვამდეთ ჩვენს აზრს ამ ძვირფასს წიგნზე, სჯობია, გამოვერიფოთ ზოგი ერთი ალაგი თვითონ ავტორის წინა .სიტყვაობიდგან:

ზოგადოებაში. ბუშინ მქონდა ამაზედ კიდევ ლაპარაკი ზუგდიდის მარშალთან და სხვა რამდენსამე პირთან. როგორც შევნიშნე ამათში ძალიან მუშაობს ეს აზრი და ძალიან მეცადინეობაშიაც არიან ამის შესახებ. ჯერ თავად-აზნაურნი არ არიან სულ შეყრილნი და ამ დღეებში უნდა შეიყარნენ ყველანი. იმედია, რომ ბანკისთვის უეჭველათ გადასდონ ფული. ლാპარაკია, რომ მანეთზედ ორი შაური გადიდოს. ისე გადაწყვეტითა ლაპარაკობენ ბანკზედ, რომ კიდეც აწყობენ: ცალკე შეადგინონ ბანკი, თუ შეაერთონ მუთაისის ბანკთან. უფრო აზრი აქვთ, რომ მუთაისის ბანკთან შეაერთონ. ჩემის აზრითაც ისე სჯო ბიან. სჯობიან იმიტომ ერთი ესა, რომ თანხა უფრო დიდი იქნება და დიდ თანხას უფრო შეეძლება შემოსავალი და სესხი ექნება. მაგრამ ერთი ნაწილი ბანკისა უნდა იყვეს სამეგრელოში, რომ ყველას შეეძლოს ადვილათ მიდგომა ბანკთან. ხოლოთ უბედურება gh show, had, hazahy do dosdom ghods so საქმის მცოდნემ და სხვებმა ბევრმაცა, იმე-

"ჩვენი საზოგადოება ერთგულათ ცდილო ბს, რომ, სხვათა შორის, ყმაწვილების უგუ ნური აღზრდით თავისი უცოდინარობა დაამ ტკიცოს. იმას აქამდის ხეირიანათ ვერ შეუ გნია, თუ რა მნიშვნელობა აქვს სამშობლო ენის სწავლებას ყმაწვილის გახსნაში. პედაღოლიის აკსიომაა (ცხადი ჭეშმარიტება), რომ ბავშმა პირველათ თავისი ენა უნდა ისწავლოს, თუ დედ-მამას ამის გონების სწორე გახსნა უნდა. ჩვენი საზოგადოება სრულიად ამის წინააღმდეგს ლაღადებს: ყმაწეილი ქართული ენის სწავლას მერმეც მოესწრებაო ეს სწორეთ იმას ჰგავს, რომ სახლის შენება ვინმე ბანიდგან დაიწყოს და ამბობდეს, სა ძირკვლის ჩაგდება მერე შეიძლებაო. მს კი უნდა ესთქვათ, რომ ეს ჰაზრი კარგი განძრახვიდგან იბადება: ჩვენ საზოგადოებას მოუთმენლათ უნდა, რომ ქმაწვილობამ მალე შეისწავლოს რუსული ენა. ბმაზედ კანონიეერი და მშვენიერი სურვილი ძნელათღა იქნება. მაგრამ ეს მოუთმენლობა საქმეს ბევრით აფუჭებს. უბრალო მაგალითით აეხსნით ამას. ჩვილ ბავშვს ჯერ დედის რძით ზრდიან, რათა? ბმიტომ, რომ იმის სუსტ და ნორჩ ბუნებას მძიმე საქმელის ატანა არ შეუძლიან. დედ-მამამ რომ ბავშს მაშინვე მძიმე საჭმლის ძლევა დაუწყოს, რა წარმოსდგება აქედგან? ქმაწვილი დასნეულდება და იქნება თანაც გადაჰყვეს. მსავე უნდა ესთქვათ ყმაწვილის სულიერ მხარეზედ. ბავშვის გონება კარგა ხანი ნორჩი და სუსტია; იმას შეუძლი ან აიტანოს მხოლოდ მსუბუქი შრომა. როცა ამ გვარი შრომით გონება გაიღვიძებს და შემაგრდება, მაშინ მძიმე შრომის ატანასაც შეიძლებს. ეს არის ბუნების კანონი და დაუსჯელად არ დარჩება ის, ვინც ამას ეწინააღმდეგება. თავის ენა ყმაწვილისათვის ადვილი სასწავლებელია, ამით უნდა ისაზდოვოს და გაისხნას გონება. შემდეგ ყველა უცხო ენას აღვილათ მიხვდება და ჩქარა შეისწავლის. თუ ყმაწვილს გონება თავის ენაზედ გახსნილი არი აქვს, უცხო ენის სწავლაში მეტათ ბევრს ეწვალება, როდესაც ბევრს დაკარგაეს

რეთის ბანკის დაწყობილება ვერ არის ისეთი, როგორც შეჰფერის რიგიანს ბანკსაო. თითონ შე კი არ წამიკითხავს ამ ბანკის შესახებ პროეკტი. მიხეილ მამაცაშვილი ძალიან ცდილობდა, რომ იმერეთის ბანკში ცვლილება მოეხდინა, მაგრამ არ ვიცი, როგორ გათავდა ეს მეცადინეობა. მუთაისში ჩემს დროს როგორღაც გულგრილათ უყურებდნენ ამ მეცადინეობას. ერთ აზრს გარდა, რომელშიაც მე და მამაცაშვილი არა ეთანხმდებით, ძალიან კარგი იქნებოდა, რომ იმერეთის საზოგადოებას მიეღო მამაცაშვილის პროეკტი. ზოგიერთა აზრს მამაცაშვილისას ბანკის შესახებ, იცნობენ " ზოების" მკითხველები, და, ვისაც ესმის საზოგადო სარგებლობა, დააფასებს კიდეცა იმ აზრს, რომელიც მამაცაშვილს გაჰყავს თავის პროეკტში. **თ**უ სამეგრელოს ფულიც შეერთდა იმერეთის ბანკთან, მაში თვით ბანკის უსტავიც საჭირო იქნება, რომ შეცვალოს და ურიგო არ იქნება, რომ იმერეთისა და სამეგრელოს საზოგადოებამ რიგიანათ მოსაზროს ხელმეორეთ თავის ბანკის უსტა

და გვარიანათაც ვერ შეისწავლის. მალ-მალ გეესმის მშობელთაგან შკოლებზედ სამდურავი: მასწაელებლები ცუდი არიან და ჩვენი შვილები რუსულს გვარიანათ ეერა სწავლობენ და გაუხსნელნი გამოდიანო. მაგრამ ეს შკოლების ბრალი არ არის. თვითონ დედმამაა დამნაშავე. მსენი თავის შვილებზედ შკოლაში მიცემამდის სრულიად არ ზრუნვენ, არა ცდილობენ, რომ შინ ყმაწვილს თავისი ენა კარგათ ასწავლონ, გონება გაუხსნან და შკოლაში მომზადებული მისცენ. სასწავლებელში შესვლის დროს რომ ყმაწვილმა თავისი ენა გვარიანათ იცოდეს, რუსულ ენას ორჯერ უფრო ადრე შეითვისებს. საკვირველია, რომ ეს უბრალო ჭეშმარიტება ჩვენ საზოგადოებას აქამდინ ვერ შეუგნია.—

თქვენა გსურთ, რომ ყმაწვილმა შკოლაში მშვენიერი რუსული კითხვა ისწავლოს? მეტათ გონიერი სურვილია! მაგრამ თუ ამისი მოწევნა გინდათ, ყმაწვილს ჯერ ქართული კითხვა კარგათ ასწავლეთ; ეს უნდა კითხულობდეს თავისუფლათ, ხმას ამაღლებდეს იმ სიტყვებზედ, რომელთაც უფრო დიდი ძალი აქვთ წინადადებაში, და ადაბლებდეს იმათზედ, რომელთაც მცირე მნიშვნელობა აქვთ, უნდა კარგათ ესმოდეს, რასაც კითხულობს და თავის სიტყვით გიამბობდეთ წიგნში წაკითხულსა, — ყოველ თავის ჰაზრს ცხადათ და თავისუფლათ უნდა ხატავდეს. რომელი ყმაწვილიც შინვე ისწავლის ამ გვარათ ქართულ კითხეას, იმას ძალიან ადვილათ შეუძლიან რუსულ კანონიერ კითხვაში მალე დახელოვნდეს, ამიტომ რომ ის მიხვედრილია თავის ენაზედ, თუ რაში მდგომარეობს კარგი კით-

თქვენ მონდომილნი ხართ, რომ თქვენმა ბავშემა შკოლაში რუსული ენის გრამატიკა წმინდათ შეისწავლოს? დიახ, მშვენიერი წადილია! მაგრამ ეს კეთილი სურვილიც მაშინ აგისრულდებათ, როცა ყმაწვილს შინვე კარგათ მიახვედრებთ თავისი ენის გრამმატიკასა. მსევე პედაგოგიის აკსიომაა. ბავშვს თუ თა-

ვის შედგენა, მოიწვიოს სარჩევლათ იმ გვარნი პირნი, რომელთაც აქვთ გამოცდილება და ცოდნა ამ საქმეში. ბგრეთვე არ იქნება yhoza, had ofatoat boby to Monarolab താറ്റാര്-ാർട്രായ്യന്താളാട് രാറ്റ്റിവാർ്യന്ന മാട്യാര് ചന്ന ეკტი. თუ იმდენს ითავებს იმერეთის და სამეგრელოს თავად-აზნაურობა, რომ შეაერთებს ბანკს ქალაქის ბანკთან, მაშინ ხომ ყველაზედ უმჯობესი იქნება. ამ აზრით ზოგნი იმითი ფთხვებიან, რომ შორს იქნება ბანკი და სესხი ჩვენთვის ძნელი იქნებაო. ბმის წამალი არ არის ძნელი. ამას, როგორც მახსოვს " ლროება" წინათაც იჩვენებოდა. ეს ის არის, რომ უმთავრესი ბანკის სამმართველო დააწესებს ყველგან, სადაცა თბილისზედ დაშორე-

ბული ადგილებია, ნაწილებს (отдъленія), მაგალითათ: მუთაისს, ზუგდიდს და სხვა გვარათ სესხიც ყველასათვის ადვილი იქნება და საქმის დაჭერაც ბანკთანა და სარგებლობა, რომ ბევრი ფული ერთს ბანკს ექნება ყველასთვის სამჯობინარო იქნება, შემოსავალი მეტი ექმნება და გასავალი ნაკლები. ბანკის მმართველიც

ხო ენის გრამატიკა უაზრო საგნათ ეჩვენება და რამდენსამე წელიწადს ეწვალება, მინაშ მიხედებოდეს, თუ რა მეცნიერებაა გრამატიკა. თუ შენ, მკითხველო, ქართული გრამატიკა პატარაობისას არ გისწავლია და პირდაპირ რუსული გრამატიკა აგილია ხელში, განა ეს გჩვენებია საწვალებელ რათმე, რომელიც მასწაელებლებს მოუგონიათ ყმაწვილების სატანჯეელათ? აოველი ყმაწვილი უნდა მოელოდეს ამასაეე, რომელსაც დედ-მამა თავის ენის კანონებს და ფორმებს ადრევე არ გააცნობს. სულ რომ ცოტა ვსთქვათ სამჯერ ჩქარა შეისწავლის რუსულ გრამატიკას ის ყმაწვილი, რომელმაც ქართული გრამმატიკა იცის, მანამ ისა, რომელმაც არ იცის. ეს ისეთი უბრალო ჭეშმარიტებაა, რომ სულ მცირე ჭკუის ადამიანისთვის ცხადი უნდა იყვეს.

01ქვენ, რალა კითხვა უნდა, გსურთ, რომ სასწავლებელში თქვენმა შვილმა საზოგადო გეოგრაფია დაწერილებით ისწავლოს. თუ აშ გულის წადილის სრული მოწევნა გინდათ, თქვენ ყმაწვილს თავისი სამშობლო ქვეყანა კარგათ გააცანით. ეს მით უფრო ადვილია, რომ ეს ცოდნა ყმაწვილებს გაგიჟებითა სურთ. მინ არ იცის, რომ მშობლებს მოსვენება არა აქვთ ამ გვარ ბავშვების კითხვებიდგანა: ჩვენს იქით რა ქვეყანაა, ვინა ცხოვრობს იქა, როგორი ადგილია? მინ არ იცის ის ფაქტი, რომ ყმაწვილებს მგზავრობა გარეშემო სოფლებში და ქალაქებში საშინლათა ჰსურთ და მოგზაურობის ამბაეს ერთგულათ ყურს უგდებენ ხოლმე. თუ დედმამა ყმაწვილს ამ სურვილს დაუკმაყოფილებს და თავის სამშობლო ქვეყანას გააცნობს, დარწმუნებული უნდა იყვეს, რომ საზოგადო გეოგრაფიის შესწავლა იმისთვის მეტათ ადვილი საქმე იქნება.

შეჭველია მონდომილნი ხართ, რომ თქვენი შვილი კაცობრიობის საზოგადო ისტორიის ცოდნაში დახელოვნებული ადვილათ გახდეს და მცოდნე კაცი გამოვიდეს! ბმისი ასრულებაც ბევრით დამოკიდებულია საქარვისი ენის კანონების ცოდნა არა აქვს, უც- თველოს ისტორიის სწავლაზედ. შმარწვილმა

უფრო კარგი იშოვნება მაშინა, რაკი ბანკს მამულზე ტორგია დანიშნული და ის განწიშეეძლება კაი ფასის მიცემა, და მწევრებსაც უფრო კარგს და სანდოს იყოლიებს. მრთის თის ნაირი, რომ ამ გაჭირვებისაგან გამომისსიტყვით ასე იქნება, თუ სხვაფრივ, სამეგრელოსთვის ბანკის ქონება საჭიროა და ისე არცა რა ვის მოუტანს ჩვენს ქართველს ხალხში ბანკი იმოდენა სარგებლობას, როგორც მეგრელებს. მეგრელმა კაცმა ფულის მოხმარება იცის და ფულის ყადრიცა. მართველის ტომში აღებმიცემობის ნიჭი მეგრელისთანა არა ვისა აქვს. მეგრელი ხუთი თუმნიდამ გაჰბედავს ვაჭრობის დაწყებას და პატარასხანს უკან ნახავ ასის თუმნობითა 33ჭრობს. მს შავი ზღვის პირის ვაჭრობა მომეტებული ნაწილი მეგრელების ხელშია. იქამდინა აქვთ ხალისი და ნიჭი ვაჭრობისა, რომ ხშირათ შეხვდებით სოფლებში, დუქნებს გარდა, სახლებში ფარჩეულობის ვაჭრობასა. მეგრელს არ უყვარს ქართლელ კახელ და იმერელ კაცსავით ფულების ფლანგვა. იმან თუ ფული ჩაიგდო, ცდილობს, നമ്പി തൃത്രി താദ്വാ ഗാർന്ത്രനുന്ന മാംഗാത്രിദ്വാര്സി. ქართლელმა და ძახელმა თუ მოიგდო, ცდილობს, რომ საბოლოვო თან გადაატანოს. 3ის არ ახსოეს, რომ ყმების ფულების აღების არის რამდენი მეცადინიობა და ეაგლახი მოუნდა, რომ ბანკისთვის ფული გამოელებინათ და ისიც მომეტებულმა ფულის პატრო-Eds sh godmorm dominal zo got yborol for მრებისა და დანჟღრეული ტარანტასების მეტი არა შერჩათრა უმების ფულებიდამ—ვალებიც კი ვერ გაისტუმრებს. მრთის მხრიდამ რომ შეჰხედო საქმეს, მართლ-კახელი კაცისთვის ადვილათ სესხის შოვნა საზარალოც არის; ჩაიგდებს ფულს თუ არა, დაავიწყდება რომ ამ ფულს გადახდა უნდაო, და მაშინვე აქლემს ა'მობინებს; მეორე დღეს ნახავ, იმის

უნდა ჯერ თავისი ქვეყნის წარსული ცხოვრება გაიცნას და მერე ადვილათ შეისწავლის კაცობრიობის უწინდელს თავსგადასავალსა. მსეც ადვილი საქმეა, მხოლოდ წადილს მოითხოვს. ამაწვილებს მოთხრობის სმენა მეტად უყვართ და მალეც იხსომებენ. დედ-მამამ უნდა ეს ბავშვის მიდრეკილება კარვათ მოიხმაროს და საინტერესო მოთხრობით გააცნოს თავისი სამშობლო ქვეყნის უწინდელი ბედი და უბედობა.

მრთი სიტყვით, ვისაც კი ჰსურს, რომ ყმაწვილი გონების გახსნაში და სწავლაში სწო რე გზაზე დააყენოს და განათლების მიღება გაუადვილოს, ის უთუოთ უნდა ეცადოს-სწაელა იმ საგნებიდგან დააწყებინოს, რომლებიც ყმაწვილზედ უფრო ახლო არიან, მის გრძნობას იზიდვენ და ადვილათ შეითვისებიან. თვალ-ყურ მგდებელ მასწავლებლებს შიუნიშნავთ, რომ ყმაწვილები, რომლებიც გონიერ მშობლებს შინ კარგა მოუმზადებიათ ქართულ ენაში, რუსულ ენას და საზოკადოთ საგნებს ადვილათ სწავლობენ და უკეთეს მოწაფებათ ითვლებიან. ჩვენმა საზოგადოებამ നമ്പി ചെയ്യു വായുട്ടെ ഉപ്പെട്ട വിവാരം വുവും bytal.

"bbgs sho nyggh ha, fog 6 gan sh show toრთულ ენაზედ, რომ კაცი სწაელას შეუდგეს, " იტყვის ზოგიერთა. 3ს ტყუილია. ქართული ენა მართალია ლარიბია წიგნებით, მაგრამ ბეჯითი და მოსურნე ადამიანი თავის სამყოფს კიდევ იპოვნის ძველ და ახალ ენაზედ. თუნდაც ნათქვამი ჰაზრი მართალი იყვეს, მით ჩვენი საზოგადოება თავს ვერ გაიმართლებს. რატომ არ არის აქამდის ქართულ ენაზედ საკმაო წიგნები? 3ინ არის ამაში დამნაშავე? თვი-തന്ന്യെ പ്രാത്ര പ്രാത്രമാരു വി ക് നെხოვს წიგნებსა და იმიტომ ესენიც არ იბადებიან ქვეყანაზედ. ბევრს ყმაწვილ კაცს ჰსურს და ცოდნაც ნებას აძლევს, რომ სხვა

რულებით შეჰყურებს; ვინ გამოჩნდება ღვხნასო. მაგრამ მეგრელისთვის კი სესხი სწორეთ ცის მანაა. რაკი ბანკი ექნება ლონისძიებად იაფათ ვალის შოვნისა, ნასესხს ფულს ის მაშინვე მოძრაობაში მოიყვანს და ფულს სასარგებლო რასმე შეაძენინებს. მეტადრე ამ ახალს სამეგრელოსათვის მდგომარეობაში საჭიროა ბანკი ამათთვის ყველაზედ მომეტებულათ. ეხლა თანდათან იგებენ მამულისა და სახლპატრონობის ყადრსა; მაგრამ არც ლონისძიება აქვთ ამისთვის, არც ცოდნა, — ვარჯიშშიაც კი ეხლა უნდა შევიდნენ ამის შესახებ. ბქაური სასოფლო მეურნეობა უბედურს მდგომარეობაშია, მეტადრე ამ სოციალურს მდგომარეობაში, რომელშიაც განსაკუთრებით სამეგრელო იმყოფება. ბმაზედ მე როდისმე თავის დროზედ ვილაპარაკებ. ბმ გვარის მდგომარეობისთვის პირველი შეელის ლონისძიება ჯერობით ბანკია. ბმ თავის მდგომარეობას მეგრელებიცა ჰგრძნობენ და მზა-താധ ചനവാർ അപ്പിരുവുന്ന വിവാര്യായില്ലായാ ბრ ვიცი რამდენათ აფასებენ ესენი ბანკის ლირსებას, ამიტომ რომ ესენი ბანკების ძალას და იმათს მოქმედებას სრულებით არ იც ნობენ, და თავის უჯერო მდგომარეობას რომ ჰგრძნობენ — ეგ ცხადი საქმეა. ამ მდგომარეობიდამ ამოსელის პირველი ლონისძიება, კი-დევ გავიმეორებ, არის ჯერ. ჯერობით — ბანკი. ბმის გამო მე მოუთმენლათ მოველი ზუგდიდის საზოგადოების შეკრებას, რომელზედაც არის დამოკიდებული ბანკის საქმე. იმედი გვაქეს, როგოოც მე, ისე სხეებს, რომ საზო-გადოება აქაური იგრძნობს ამ საჭიროებას და არ გაუშეებს ხელიდამ ამ პირველს და უკა-ნასკნელს შემთხეევას ბანკის დასაწესებლათ.

J. 3. 17 Bommandologgl.

გონებს? იმას ხელიდგან კალამს აგდებინებს სამუდამოთ. 01 ქვენ წიგნების მოთხოვნილება გამოაჩინეთ და ისე გლახებიც არ არიან ჩვე-

ნი ნასწავლი ყმაწვილები, რომ თქვენი სურვილი არ დააკმაყოფილონ. შიმისოთ წიგნების გამრავლება ქართულ ენაზედ შეუძლებე-

കാ ചനരി മന്ത്യൂര്ക്ക, കന്നു ഒ തുട്ടുട് ഇന് മര്യბარე წიგნმა ქვეყანა იხილა? მოთხოვნილება. ბმ გვარ წიგნს ყმაწვილობა საჭიროებს და მოპოებაცა სურთ. მაგრამ ეს მოთხოენილება ძრიელი არ არის. ამაწვილებს უფროსები ენის სიყვარულის მაგალითს არ უჩვენებენ და გარემოებაც მათ ამაზედ არ გემრიელი საჭმელი არ შეხვდა, უყურადღე- ბაა. ბო დარჩება. ამიტომ ჩვენი ყმაწვილებისა გებლო უნდა იყვეს, იმდენათ სასიამოენო. რომელი საგნები არიან უფრო სასიამოვნო და სასარგებლო ყმაწვილის გონებისათვის? ბუნება საზოგადოთ და ყოველი, რაც ყმაწვილს გარეშემო არტყია. პოველი ყმაწვილის კითხვა შეეხება ბუნებას და მის საგნებსა. რითი საზრდოებენ გარეულნი პირუტყვნი, როგორ ატარებენ ცხოვრებასა, სად არიან ის ფრინვლები ზამთარში, რომლებიც ზაფხულში ჩვენ ქვეყანაში სცხოვრებენ, საიდგან წარმოსდგება ქარი, წვიმა თოვლი, ქუხილი და ელვა, — აი რა კითხვები ებადება ყველაზედ ხშირად ყმაწვილს გონებაში. ბმიტომ ნამდკილათ საინტერესო წიგნი ჩვენი ყმაწვილებისათვის უნდა იყვეს ისა, რომელიც შესდგება ბუნების და იმის საგნების აწერათგან, რომელიც დაბიურათ ხსნის ბუნების მოვლენაებსა. მს ჰაზრი გვქონდა ჩვენ სახეში, რო-

ნებარა, როგორც საქართველოს ხალხის სწაელაში წარმატება, თუნდ ოსპის ოდენიც რომ იყოს ეს წარმატება. **პ**ოველსა ხმას საქართველოს ამ გვარს წარმატებაზედ აღტაცებაში მოვყევართ, როგორც ყოველი საქართველოს კეთილ-დღეობის თანამგრძნობელი. ხოლო რადგან კაცის ბუნება ისრეთია, რომ როდესაც სასიამოვნოს და გასახარს რასმე შეიტყობს, უნდა სხვასაც გაუზიაროს თვისი გრძნობა და მით შვება მისცეს თავის გულს, სიხარულით აღტაცებულსა; ამისთვის ჩვენც ძალდატანებული ეხდებით გაუზიაროთ მკითხველს, თუ ისრეთი რა სასიამოვნო ხმა გავიგონე. როგორც ზემორე აღწერილიდგანაც სჩანს, ეს ახალი ამბავი შეეხება სასწავ_ ლებლის გახსნას, რომელსაც მკითხველი, როგორც ვგონებთ, სასიამოვნოდ მიიღებს.

როგორც სხვებმა დაგვარწმუნეს, თელავის უეზდის სოფელს შილდაში ყოფილა და ეხლაც არისო გახსნილი სასოფლო სასწავლებელი. ჩვენ სხვის ნათქვამს სიტყვებს "ყოფილა და არისო ეჭვით ვხმარობთ იმ მიზეზით, რომ ჯერ ნამდვილად და დაახლოვებით არ შეგვიტყვია: არის მართლა აღნიშნულს სოფელში სასწავლებელი და მოსწავლეებს ასწავლიან რასმე თუ არა, და იმისთვის ვერც არა ფერს ვიტყვით ჯერ ხანობით იქაურს სწავლაზედ და სხვა მის შესახებ კუთვნილებაზედ დაჭეშმარიტებით. იმედი კი გვაქვს, რომ თავის დროზედ დაქეშმარიტებით შევი. ტყობთ ყოველს, რაც შეეხება აღნიშნულს სასწავლებელს, და მაშინ ვრცლად მოვილაპარაკებთ ამაზედ " დროების" მკითხველებთან.

22 ივნის აწმდგომის 1868 წლისა ჩვენ ვნახეთ მასწავლებელი ზემორე აღნიშნულის სასოფლო სასწავლებელისა, მ. ბლაღოჩინი

ტყვით უნდა გახდეს ბუნების კარათა. ჩვენ კარგათ ვიცით, რომ ეს წიგნი თავის დანიშნულებას ყოველის მხრით ვერ აასრულებს, ამიტომ რომ ნაკლულევანება ბლომათ აქვს. ჩვენი პლანი ნახევრობითაც ვერ ავასრულეთ, ამიტომ რომ წიგნის შედგენაში მუყაითი შრომა ვერ გავწიეთ; ჩვენ იძულე. ბული ვიყავით ნაწყვეტ-ნაწყვეტათ გვეშრო. მა და ჯეროვანი გულის ყური ვერ მოვახმარეთ. ბარდა ამისა წიგნი თან იწერებოდა და თან იბეჭდებოდა. ბმიტომ საზოგადოთ სტატიები ვერ არიან საკმაოდ შემუშავებულნი; ბევრი საჭირო ატატიებიც დააკლდა წიგნსა; აგრეთვე ზოგი სტატიები ნათარგმნია რუსუახალისებს. მეტაფორულათ რომ ესთქვათ, ლიდგან, თუმცა უმეტესი ნაწილი ჩვენგნივ ჩვენ ყმაწვილებს სუსტი მადა აქვთ ქართუ- არის შედგენილი. სულ უმთავრესი ნაკლული წიგნების კითხვისა. პმისთანა მადას თუ- ლევანება ცხოველების სურათების უქონლო-

თავის გასამართლებლათ ჩვენ იმას ვიტყვით, თვის შედგენილი წიგნი რამდენათაც სისარა რომ ეხლა სრულიათ შეუძლებელი იყო სურათებით გამოცემა. შემდგომისათვის კი თაედარიგს დავიჭერთ, რომ პეტრებურლიდგან გამოვიწეროთ. ზემოხსენებულმა ნაკლულევანებამ დაბადა მეორე ნაკლულევანებაც: გარეული ცხოველების აგებულება და სახე აღ-Fighormo sh show. It odogna ambos, had sa გვარი აწერა რაც უნდა დაწვრილებით იყოს, სრულიად უსარგებლოა, რადგანაც ყმაწვილი ვერ შეიძლებს პირუტყვის ნიშნები ისე შეაერთოს, რომ მთელი სურათი გამოეიდეს. **შ**ინაური პირუტყვების სახე კი ერცლად არის

ჩვენ ძველის მოყვარე პირებს ამ წიგნის ენა, რა საკვირველია, არ მოეწონებათ. ესენი სხვა ზომით აფასებენ ენის ლირსებასა: რამდენიც ენა ძველი და გაუგებარია, იმდენათ უფრო დიდის მოწიწებით უყურებენ. საცინეmo ob show, hand go stome good ddymgong ცა შევუდექით ამ წიგნის შედგენასა. უმთა- პირები თვითონეე ცხოერებაში ამ ენას გუვრესი მიზანი ამ წიგნისა არის —გაუხსნას ყმა- ლარხეინათ ხმარობენ და ლაპარაკში მისი სმედა სხვა მეცნიერებაზედ წიგნები შეადგინოს, წვილს თანა-გრძნობა ბუნებისა, შეაყვაროს ნა სრულიად არ ეჩოთირებათ; მაგრამ ნახამაგრამ კითხვა: ვინ მოითხოვს და ვინ მოი- მისი გამოძიება და მისი განხილვა, ერთი სი- ვენ თუ არა ამ ცოცხალ ენას წიგნში, მაში-

თელავი. ჩვენს გულს ისრე არა ესიამოვ- მღვდელი დიმიტრი აღნიევი, რომელსებები გორც მასწავლებელს, წინა დღეებში მიეღო კიდეც პირველად ჯამაგირი, როგორც ეს თვითონ სთქვეს და ჩვენც ნამდვილად დავრწუნდით ამ დაჭეშმარიტებით. ჩვენ, რადგანაც იმელი გვაქვს უმაღლეს მთავრობაზედ, რომ ის არავის არ მისცემდა ჯამაგირს ამ საგანზედ, უკეთუ არ შეეტზო ნამდვილად სასწავლებლის გახსნა და მასწავლებელი ჯამაგირის ლირსად არ გაეხადნა, ამისთვის უნდა ვიფიქროთ, რომ აღნიშნული ს. შილდის სასწავლებელი გამართულიც და კარგს მდომარეობაშიაც იქნება და ნამდვილადაც უნდა იყოს sboms.

> ლმერთმა განამრავლოს სასწავლებლები საქართველოში, თუ ესენი საზოგადოებისთვის სასარგებლონი აქმნებიან....

> ლმერთმან კეთილად მოახმაროთ მასწავლებლებს მათმიერ აღებული შრომის ფასი, უკეთუ ისინი სჯულიერად იღებენ მას და ახსოვთ ის საღმოთო წერილის სიტყვები, რომლითაც "ლირს არს" მხოლოდ "მუშაკი სასყიდლისა თვისისა", და არა ზარმაცი და უსაქმო კაცი. ლმერთსა ვსხოვთ, რომ აღნიშნულს ჩვენ მიერ ს. შილდის სასწავლებლის მასწავლებელზედაც წინააღმდეგად არ ასრულდეს ჩვენ მიერ მოყვანილი საღმრთო წერილის სიტყვები.

> > Jobgen.

22 ნოემბერს 1868 Foml.

311 5100137

Ა68ᲚᲘᲐ.

ლორდი სტენლის სიტყვა. 13-ს ნოებერს ლორდმა სტენლიმ სთქვა სიტყვა

ნვე თავზედ ცვცხლს გადაიყრიან: "წახდა, მოითხარა და დაიღუპა ჩვენი ენა", გაიძახიან ხშირათა. "შწინდელი კეთილშობილი ენის მაგივრათ, ახლა ტეტიური უბრალო ენა შემოიღეს, რომელიც მუშას და ფილოსოფოს ერთი სიადვილით ესმით. მეტი ენის მოთხრა კიდევ გინდათ". მაგრამ ვისიც გონება രാർ മൗന്ന ാന ാനറി, റിചി ചി മ്യാന ഗും ഗ്രാლათაც არ ეყოფა; ის ენის ღირსებას ამის სიცხადით და სიადვილით ზომავს.

ადგილობრივ თვისებას ამ წიგნს აძლევს საქართველოს გეოგრაფია. დამფასებელმა უნდა სახეში იქონიოს, რომ ეს სტატიები ყმაწვილებისთვის არიან შედგენილნი tos sho უფროსებისთვის. ჩვენ გვსურდა, რომ ყვაწვილს ამ სტატიების კითხვაში სიამოვნება ენახა და წახალისებულიყო თავის სამშობლო ქვეყნის დაახლოვებით გაცნობაზედ, ამიტომ ჩვენ უფრო დიდი ყურადღება მივაქციეთ ხახის ცზოვრებას, მის წარმოობას, ჩვეულობას და ზნეობას, მანამ თვითონ ადგილის ალწერასა. მასალების უქონლობამ და სიჩქარემ შეძლება არ მოგვცა, რომ საქართველოს გეოგრაფია უფრო ვრცლად შეგვედგინა. შემდგომისათვის კი იმედი გვაქვს, რომ ვრცელი საქართველოს გეოგრაფია გამოეცეთ. ძარტა ამაზედ ვრცელი შეუძლებელი იყო, რადგანაც მეტათ ძვირათ დაჯდებოდა და წიგნის ფასს გაადიდებდა. მს მოკლე კარტაც ოცდა სამი ത്യൂർാർറ രാജരാ.

წიგნი თაედება ლექსებითა. ჩვენ სამწუხაროთ ამ ხანათ საყმაწვილო ლექსები მეტი ვერ ვიშოვნეთ. ამ გვარ წიგნში რამდენიც ბევრი ლექსი იქნება, იმდენათ უფრო მეტს სარგებლობას შესძინებს ყმაწვილსა. საზოგადოთ ჩვენი წიგნი მეორე გამოცემისთვის ბევრ <u> ცვლილებას და გარდაკეთებას მოითხოვს. სა</u> Johns ghon mhoo donty adomy, had good კმაყოფილოს ჩვენი ყმაწვილობა. მაშინ წიგნი ორ ნაწილათ გამოვა: პირველს ნაწილს საგნათ ბუნება ექნება, მეორეს ადამიანი".

(შემდეგი იქნება).

აღმომრჩევლების კრებაში, ლინას საქალაქო რატუშაში ხალხიც მრავალი შეგროვდა; აქ იყო კანდიდატი პონსერვატორის პარტიისა უფ. ბერკე, და ლიბერალის კანდიდატიც იმავე აღმამრჩევი კრებისა, შფ. ბეკსტონი. შფ. მენზეს სთხოვეს თავს მჯდომარედ გამხდარ იყო ამ კრებაში. ლორდი სტენლი წამოდგა თავისი სკამიდგან და, რამდენიმე პატივის ცემის სიტყვების შემდეგ, უთხრა კრებას სიტყვა, რომლისაგანაც მოვიყვანთ შემდეგს ადგილებსა: "უფალნო! მე არა მაქვს ჩვეულე ბად ვკარგო ტყუილად დრო წარსულის განხილვაში. — მე ყოველთვის ვგრძნობდი, რომ ანგლიაში ნამდვილს მმართებლობას შეადგენს საზოგადოების აზრი, და როდესაც იმან ცხადათ და განსაზოვრით გამოსთქვა, რომ აღმორჩევითი სიმართლე უფრო ბევრს მიეცესო, მაშინვე მე დავემორჩილე იმის მეუფეო ბის ნებას და გარდაწყვეტილებასა. რასაკვირველია ჩვენ 1867 მოვახდინეთ ძალიან დიდი არის კმაყოფილი, ეს იმიტომ რომ ბოლო

მაგდენათ კარგი ვერა ჰქონდა. മാര്യനാർ എട് പ്രാർത്യ പ്രാർത്തി പ്രാ ცხადდა აღრევითი წესის ბილლი, მას აქეთ ყოველი თვე და თვე მცეირდება შიში, რომელიც იყო ამ ბილლის მოლოდინიდგან, და ყოველი თვედა თვე მტკიცდება ის აზრი, რომ გავაკეთეთ სასარგებლო საქმე. 3 ინც კი მიიხედავს **პ**ღმოსავლეთისაკენ, მაშინვე აღეძვრის შიში იმ ღრუბლებისაგან, რომელიც ეფარება იქაურს პოლიტიკურ ცასა და ემზადება საჭე ქრად. მს შეიძლება მოხდეს ძალიან მალე. იქნება რამდენიმე წელიწადი დარჩეს ეს საქმე, მაგრამ მალე, თუ გვიან, ცა უთუოდ იჭექებს ექა; არც ჩვენ შეგვიძლიან არ უყუროთ იქა. საქმეებსა. ეს თხუთმეტი წელიწადია, რაც იავის დროზედ მოვარიდეთ თავი იქაურ სამეებსა, და ამიტომაც მერე მივიღეთ დიდი ასიამოვნება, ამიტომ რომ უთუოდ უნდა წასულიყავით პირიმის ომში. არა მგონია, ბომ ოტამანის იმპერიას ჰქონდეს შიში იმავე ეატოსაგან; არა ახლა ოსმალოს აქვს შიში ნანაგანი აღრეულობისა და არა გარეგანი നീറിം. ohs കമുള്ള പുരുതിന്റെ; sho കമുള്ള კარეშე სახელმწიფოს მიერ ბარანტია ვერ უშველის ოსმალოს ფინანსის დაცემისაგან და თავისი ხალხის აღრეულობისაგან. ამ გვარ მყოფობაში ყოველი მხარე უნდა იყოს მინდობილი თავისზედ; მაგრამ იმას კი ეჭვი არა აქვს, რომ სისუსტე დიდის სახელმწიფო. სი არის ნამდვილი უბედურება მთელი 339და ეგონებ იმ სახლისათვისაც, რომელსაც ვერ შეუძლიან შეიყვაროს თავისი მმართებლობა. მაგრამ ყოვლის მხრივ უგულო და უვარგისი მმართებლობა სჯობს, ვიდრე სულ არ იყოს მმართებლობა და მე რომ ვიყო დარწმუნებული, რომ ჩემი სიტყვები, რომელთაც ვამბობ აქ, ანუ სხვაგან მივიდოდნენ აღმოსავლეთის ქრისტიანებამდე, რომელთა ეარ გულითადი თანამგრძნობელი, ვეტყოდი ამათ: "რომ მესმის თქვენი წადილი და არც გამტყუნებთ, მაგრამ ნუ დაივიწყებთ, რომ აღრეულობა და ურიგობა სრულებით არ არის წარმატება, და უმეცრება არის იმ മമാനത്യർത്തൻസി മാർത്യരുത്തും, ക്യാർത്തി മാര്യവും **რად** ჯერ ვერავის დააყენებთ". განსაკუთრებით მალმალ გაუმეორებდი საბერძნეთსა, იმ პატარა სახელმწიფოსა, რომელთაც ექცეოდენ ჩვენი წინაპარნი ძალიან სიყვარულითა, და რომელთაც ახლა ვექცევით პატარა სასტიკად, მე ვეტყოდი ბერძნებსა: "თქვენ შეგიძლიანთ შეადგინოთ სამაგალითო სახელმწიფო პომოსავლეთისაკენ, და ჩვენც შეგვეძლო განუსაზღერელად გვემოქმედა იქაურთ ხალხზედ, თუ რომ არ სდევნიდეთ ტკბილ სიზმრებს ტერიტორიის გავრცელებაზედ, რომ მმართებლობა თქვენი გახადოთ ღირსი ბედისა. თუ თქვენ იქმნებით იმ პოლიტიკურ მიმართულებით, რომ სთესოთ აღრეულება გარედგან, მაშინ მიჰყვებით აჩრდილსა და დაჰკარგავთ იმასაცა, რაცა გაქვსთ: ანუ რას მოიგებთ, რომ უშოეარს გამოუდგეთ.

3656005

ბოდენის მოსაგონებელი ძეგლისათვის ხელის მოწერა. სამი დლის სიჩუმის შემდეგ "Constitutionnel"მა ბოლოს გამოსთქვა თავისი აზრი ბოდენის ძეგლისათვის ხელის მოწერაზედ. "მხარე იყო აღრეული რევოლუციისაგან, ამბობს უფ. ბერდილარი, მმართებლობამ მისცა ის მაგალითი, როგორ უნდა დაივიწყონ წარსული. შემდეგ იმისა, რომ მმართებლობა დამყარდა მკვიდრს საფუძველზედ მრთელი ხალხისა მრავალჯერ ხმის მოცემითა, იმ პირთა, რომელთაც გაუხსნიათ ხელის მოწერა და რომელ თაც დაუფიცნიათ კიდეც იმპერატორის მმართებლობისათვის, სურთ მხოლოდ დაშლა, ჩამოგდება ამ მმართებლობისა. ბმ პირთა სურთ მხოლოდ რევოლუცია და არა რეფორმები; adola gada labagapangonl abho 3hab con an ძალიანა სწუხს ამ გეარ მოურიგებლობაზედ იმპერატორის მმართებლობასთან, პატრიოტული გრძნობის გალანძღვაზედ და ხალხის ნების შეუპოვრობაზე. მს გაზეთი სტუქ სავს ლეგიტიმურ ორგანებს იმაზედ, რომ ესენი კონსერვატორების პარტიის ორგანებად კი ითელებიან, მაგრამ მხარი რევოლუციენელებისა უჭირავთ. შფ. ბერრიემ ლეგიტიმმისტების მაგივრად უპასუხა Constitutionnel-ს. Electeur-ს გაუგზავნა შესაწევარი ბოდენის ძეგლის დასადგმელად და შიგ გამოაცხადა წიგნი შემდეგის აზრისა: "შფ. რედაკტორო! 1851-სა ქრისტიშობის 2-სა მე ვიყავი სახალხო კრებაში, რომელსაც მაშინა ჰქონდა სხ დომა მეათე მაზრის სამეროში და დავათანხმე მწევრნი ამ კრებისა, რომ გამოეცხადებინათ ის დეკრეტი, რომლის ძალითაც რეს. პუბლიკის პრეზიდენტი იყო ჩამოგდებულ თავისის ხარისხისაგან, რომელსაც ვერა კანონი ვეღარა უქომაგებდა, და მოქალაქენიც მოიწვევოდნენ, რათა არ მიეცათ ნება ამ პრეზიდენტის საზიანო მოქმედებისათვის, რომელიც არღვევდა მაშინ შრანციის კანონებსა. მს დეკრეტი იყო. გავრცელებული პარიჟში, რაც კი შეიძლებოდა მაშინ. ჩემმა მოამხანაგემ, უფ. ბოდენმა, აღასრულა დიდის სივაჟ. კაცით ეს ბრძანება სახალხო კრებისა; ის გახდა სახელოვან მსხვერპლად, როდესაც აღსრულებდა თავის მოვალეობას, და მე ვრაცხ ჩემ თავს მოვალედ მივიღო მონაწილება ხელის მოწერაში, რომელიც არის გამართული იმის საფლავზედ ძეგლის დასადგმელად. - პარიჟი 11 ნოემბერს 1868 წელსა. ბერრე. - ბაზეთი France სწუხს იმაზედ, რომ ზოგიერთს პოლიტიკურს პარტიებს უყვართ "გადარევა აზრებისა და იდეებისა . " უფ. ბერრემ მოიცადა 1868 წლამდინ, ამბობს ეს გაზეთი დამერე სცა პატივი ბოდენსა; ამან გამოიჩინა უფha bogocky და bohjsky sanbogob, had coუფიცოს იმპერ-ტორსა და იმპერატორის მმართებლობასა". დასასრულში გაზეთი France-ი ივლებს ხელს ხმალზე და იძახის: "მმართებლობა არის დანდობილი ჯარზედ და ყოველი სალდათი არის კეთილი მოქალაქე; ესენი არიან მტერნი ურიგობისა და მოყვარენი მშვიდობიანობისა".

ბოდენის ძეგლის აღმართვაზედ პროცესის გათავება. პროცესი ბოდენის ძეგლის აღმართვის ხელის მოწერა გათავდა 14 ნოემბერსა, საღამოზედ. შოველთ გამტყუნებულთ დაედოთ გარდასახადი; ამ გვარად უფ. დელეკლუზი უნდა ჩამჯდარიყო ციხეში ექესი თვე, წართმეოდა უფლება მიეღო მონაწილეობა აღმორჩევაში ექვს თვესა და გადაეხადნა 2,000 ფრანკი შტრაფი; უფალთ: ძვენტენის, შალე-

თითოს 1,000 ფრანკი; უფ. ბალარს — მამას ბითა და საზოგადო რიგის დარღეელოფე ელმა უნდა გარდაეხადნა 500 ფრანკი, გალარი შვილი და პაირუტონი უნდა ჩამსხდარიყვნენ ციხეში თითო თვე და შტრაფიც მიეცათ 150 ფრანკი თითოს. ადეოკატების სიტყვებიდგან მოგეყაეს შემდეგი ადგილები: უჟ. ბრაგო, პეირის პღვოკატი, ამართლებს ხელის მოწერასა ბოდენის ძეგლის აღმართვისათვის, რადგანაც სახელი ბოდენისა არის სინონიმი კანონიერობისა, რომელსაც გარდა სხვა ლირსებისა სიკედილის დროს მხიარული სახე ჰქონდა, როგორც ამაზედ კვეხნით ამბობდა უფ. რუე სიტყვაში გერცოგის მორნის საფლავზედ, რომელსაც ალუმაღლეს ძეგლი. "დაე მმართებლობამ აღმართოს ძეგლები და ბიუსტები რამდენიც უნდა, სთქვა დასასრულში უფ. ბრაგომ,—მაგრამ ჩვენც უნდა მოგეცეს ნება დავმარხოთ ჩვენი მკედრები".— შფ. ბამბეტტი წარმოსდგა ადვოკატად უფ. დელეკლუზისა, გაზეთი Revel-ის რედაკტორისა, დაბერებული რესპუბლიკელისა, რომელიც მრავალჯერ იყო განდევნილებაში. შფ. ბამბეტტი ლაპარაკობს ქრისტიშობის თვის 2-ში სახელმწიფო აღრეულობაზედ შემდეგს სიტყვებსა: "მაშინ შრანციაზედ დაამკვიდრა თავისი უფლება ერთმა კაცმა, რომელსაც ვერცა ვინა სცნობდა და არც იყო ერთის ხასიათისა; ამან იშველია იმ გვარნი ხალხნი, რომელთაზედაც შეიძლება ვსთქვათ ისივე, რასაც ამბობდნენ სალუსტია, იული ცეზარი ძატილინის მომხრეებზედა, — ე. ი. ყარტალ-ყურტალი ხალხი. ბბა ამ გეარი მომხრეებით აგდებენ ძირს მრავალი ასი წლის განმავლობაში საზოგადოების რიგსა და კანონებსა, წინააღმდეგად სოკრატისა, სიცერონისა და ძატონისა. ბანა ჩვენც ვიზამთ, რომ ამ გვარადვე მოხდეს ჩვენში: თქვენ, მწევრნო და წარმომდგენნო მოსამართლეთა საზოგადოებისა, ვალდებულნი ხართ დაგვეხმაროთ და დაგვი ფაროთ. რას იტყვით თქვენ მდაბალი ხალ ხის ამორჩევაზედ, რომელმაც დაამტკიცა და დააწესა, ორს ქრისტეშობის თვეს რომ აღ რეულობა მოხდა ისა? მს ჩვიდმეტი წელიწადია რაც იმპერატორის მმართებლობა არსებობს და კიდევა ცდილობს, რომ მეორედ მოახდინოს ქრისტეშობის 2-ის აღრეულობა, რომელიც უნდა მოხდეს სასამართლო ადგილში. მს ვერაფერს უშველის: მრთელი ქვეყანა გაამტყუნებს ქრისტეშობის ორის აღრეულო. ბას. პი კიდევ რა არის თქვენი გასამტყუნა. რი: ეს ჩვიდმეტი წელიწადი არის, რაც თქვენა უფლობთ ზრანციაში და ჯერ ერთხელაც არ მოგსელიათ აზრში ილხინოთ თქვენი წლის დღესასწაული თქვენი უფლების დაარ. სებიდგან თუმცა ყოველი მართებლობა იხდის დღესასწაულსა თავისი დადგენიდგან ყოველ წელს. თუ თქვენ არა გსურთ სცეთ პატივი ქრისტეშობის თვის ორსა, მაშინ ჩვენ ვიდებთ ვალად გადავიხადოთ იმისი წლის დღესააწაული."— უფ. ლორემ შეუდარა ქრისტიშობის ორის სახელმწიფო აღრეულობას ის სისხლის ლაქა, რომელიც ლედი მაკბეტი ამაოდ ცდილობდა მოებანა ხელებიდგან. ბიტყვებს შემდეგ მოსამართლენი გავიდნენ და, სამსაათს ერთად მოაზრების შემდეგ, წარმოსთქვეს საჯვა. 36 გარდაწყვეტილება ამ სიტყვებით იწყება: "რადგანაც ბოდენის სიკედილი დიდს ხანს არ გაახლებულა ხალხის ხსოვნაში; რადგანაც მოხდენილება ქრესტიშობის ორსა არის დამტკიცებული მრავალჯერ მოგროვებული სახალხო ხმითა და დაწესებულია შრანციის წესდებულებითა, და მემდეგ იმისა იმპერატორის მმართებლობა აწარმოებს შრანციის ბედსა; რადგანაც ბოდენის სიკედილის ამბის გაფხიზლება იყო იმ აზრითა, რომ უწინააღმდეგონ მმართებლობასა, რომელიც დაწესებულა ხალხის ნებითა, და იმ აზრითა, რომ ჩამოაგდონ ეს მმართებლობა ძვიმელის, დურეს და პეირს უნდა გარდაეხადნათ რის თქმითა, ხალხში უსიამოენობის ჩაგდები-

დგანაც ერთმა გაზეთმა გამოაცხადა სახალხოდ, რომ 1-სა და 2-ს ნოემბერს საზოგადოებას დაუშლიან სასაფლაოზედ შესელასაო, და ეს ამბავი გამოცხადებული იყო იმისათვის, რომ ხალხში ჩააგდონ აღრეულობა; რადგანაც ბოდენი იყო მოტყუებული, როგორც მოწამე, რომელიც მოკედა, იცაედა რა კანონის სიმტკიცესა, რადგანაც უკმაყოფილების განცხადების შემდეგ, რომელიც მოხდა 2 ნოემბერსა გაზეთებმა Reveil-მა და Avenir National-de geblegle bomol dations das დენის ძეგლის დასადგმელად და, ამბობდნენ, რომ ეს აზრი დაგეებადა ერთბაშადმანიფესტაციის შემდეგაო მაგრამ ამ გაზეთების რედაკტორებს უწინვე ჰქონდათ აზრში ამ გვარი ხელის მოწერის გახსნა; რადგანაც ამ ხელის მოწერას აქვს იმ გვარი ხასიათი, რომ ხალხში გააღვიძებს მმართებლობის წინააღმდეგ აზრებსა და ამის გამო შეიძლება მოხდეს აღრეულობაცა და სხვა და სხვა და

00 C 08 6 0 8 8 0 8 0 .

(ტფილისში მიღებული.)

პარიჟი, 20 5 m ე მ გ ე რ ს. მეორე დეკემბერს რომ დიდი განცხადება ხალხისა არ მოხდეს მთავრობის წინააღმდეგ, განსაკუთრებითი ყურადღებაა მიქცეული საზოგადოების ვითარებაზე.

638306036M 638000

ძაცის ხელით მომხდარი ცვლილებაბუნებაში.

ხშირად მოხდება ხოლმე, რომ შვილი სრულებით არა ჰგავს დედ-მამას, არამედ სულ სხვა სახისა და თვისებისა არის. დაკვირვებით რომ თვალყური ვადევნოთ ამ შამთხვევაში, დავრწმუნდებით, რომ ის პაპის პაპას დამგზაესებია და ზოგჯერ ამისთანა მგზაესება ძალიან შორს ადის ძველ წინაპარზე. ხშირად იმისთანა მგზავსება მაშინ აღმოჩნდება, როდესაც ძალიან განსხვავებულის ჯინშისას დართავენ ერთმანერთზედ. ძროხის რძიანობა მოში ნაურების ბრალია. პარგი მეწველი ძრობა კაცისგან არის გაკეთებული. პარგი მეწველი ძრობის წინაპარნი ცოტას იწველიდნენ. ბშირია იმისთანა მაგალითი, რომ კარგი მეწეელი dhabol jyha had johga got Job dhabol დართო, გამოუვათ ცუდი მეწველი შთამომაელობა. ბი ეს ნაყოფი დაახლოვებია თვისებით ძველს წინაპარსა. ბგრეთვე მამალი და დედალი შეიძლება იმისთანა ჯინშიდგან იყვნენ წარმომდგარნი, რომელნიც კარგათ ვერ კრუხობენ, მაგრამ ამ დედალ-მამალის წიწილები კი კარგი კრუხები გამოდიან. მსეც წინაპართა დაახლოვებას ნიშნაეს, ამისთვის რომ ქათმები ბუნებით კარგი კრუხები არიან და თუ ცუდათ კრუხობენ, ეს მოშინაურეgup gwamus.

შორ ქვეყნებში გამგზავრებულნი ხშირად შეხედებიან ხოლმე ამისთანა მაგალითს. ორი სხეა და სხეა შთამომაელობისაგან წარმომდგარი ხალხი ზნეობით ხდება გამოდის დაბალი ზნისა, ცული თვისებისა. 3ს იმითი აიხსნება, რომ ხალხი დამგზავსებია თავის ძველ ველურს წინაპარს, ტყის ხალხა.

ხუიტი ერთს შესანიშნაეს მაგალითს მოგვითხრობს, სადაც შთამომავლობა საკვირლად დამგზავაებია ძველს წინაპარსა. იმასა ჰყავდა ბენტამის ჯინშის ქათამი. მს ჯინში იმითია შესანიშნავი, რომ მამლები სახით ძალიან გვანან დედლებსა. მხოლოდ ბიბილოთი, დეზებით და მამლის თვისებით თუ გაარჩევს კაცი, თორემ სხვათი ვერაფრით გაარჩევ დედლისაგან ამ ჯინშის მამალსა. ხიუიტის დედალი სიბერის დროს, როცა საკვერცეები მოეშალა. თითქო თანდა თან მამლათ გადაკეთდა. ატი

იფიქრებდა, რომ ეს დედალი ქათაში იმ თვისებებს იღებს, რომელიც ამ ჯიშის მამალსა აქეს, მაგრამ ამას გარდა ამ დედალს გაეზა. რდა მამლის გძელი მოხრილი კუდი, ბარკლებზე ბუმბული ამოუვიდა და კისერზედაც მამლის გრძელი ფრთები ჩამოეზარდა, ერთი სიტყვით გარეგანი სახე სრულებით მამლისა മനന്നു.

იუატი ამტკიცებს, რომ ზოგიერთს ურქო ჯიშის ხბოს შუბლზე, რქის ძირები დაყვება და ამით ის უახლოვდება თავის ძველს წინაპარს, რომელსაც რქა ჰქონია, და შთამომაელობაში გაჰქრობია. ბრიან იმისთანა ქალე-മറ നമ്പിറ്റുത്താല്യ ന്നറ മ്യാർസ്വർ മാര്യാന്യാത നത്തിന് രാ ხუთი ძუძუ დაჰყვება ხოლმე. როდესაც ოთხი ძუძუ დაჰყვება, მაშინ იქით დააქეთ ორორი ძუძუ აქვს. ზემოთ მოხსენებულს Jogel მეხუთე ძუძუ ბარძაყთან ება. დარვინი ამბობს, თუ წარმოვიდგენთ, რომ რამდენათაც დაბალი გვარის ცხოველია, იმდენათ ბევრი ძუძუები ჰყვებაო, ასე რომ ზოგიერთ ცხოველს ბარძაყებზედაც კი აქეთ ძუძუები გამო-35306 უნდა დავრწმუნდეთო, რომ ბევრ ძუძუებიანი ქალი დამგზავსებია ძველის ძველს თავის წინაპარსაო. ზოგი ერთ კაცს ხირხიმელი ისე დაგძელებული დაჰყეება, რომ თითქოს კუდი ცხადათ უჩანსო. ესეც თავდაპირველ აგებულების მიმგზავსებას მოასწავებსო. შრანციელმა სწაელულმა დართო ტურები ძაღლზე და შთამომაელობა უფრო ტურებს დაემგზაესა, ვი დრე ძალლებსა. ესეც რასაკვირველია, წინაპართან დაახლოვების ნიშანია. ჩქნება პელენიო შენიშვნა, მხომ ჯოხი ვირს უფრო ემგზავსება, ვიდრე ცხენსო, იმასვე მოასწავებლეს, რაც წინეთ გამოვიყვანეთ, ესე იგი გარეულ წინაპართან მგზავსებას. Оხადია, რომ გარეული ცხოველი უფრო ღონიერია, ბევრსაც აიტანს, ვიდრე შინაური ცხოველი. პირი რასაკეირველია უფრო გამძლეა ცხენზე; ჯო-നി പ്ര എംന്റി നമ്പ് രാ മാർിന്നൂർനമാ എന്ന രാർყვება ხოლმე, ვიდრე ცხენსა; ამისგამო ვირისა და ცხენის ნაყოფი უფრო გარეულის წინაპარის მგზავსია.

ამ სახით უნდა ვიფიქროთ, თუ კაცისაგან შესაძლებელია დაამგზავსოს ჯინში ადრინდელს წინაპარსა, მაშ კაცს ისიც შეეძლება, რომ ჯინში უფრო შემძლე და ამტანი გახადოს. რა უშავს, რომ ცხოველი უფრო გაურავებული და ველური იყოს, სიველურე ცხოველში ამტკიცებს ამის ლონეს და სიმაგრესა.

დაცდითაც ასე გამოდის. როცა სხვა და სხვა ჯიშს დართავენ ერმანეთზე, მაშინ შთამომავლობა უფრო მაგარი და დიდი ტანის გამოდის. სპენერი ურჩევს თუ ცხერის ჯიში დიდი ტანისა სურთ გახადონ, დიდი ტანის ყოჩი დართონ დედალს ცხვარსა. ხოხბის და ქათმის შთამომავლობა ხოხობზედაც და ქათამზედაც უფრო დიდი ტანის გამოდის.

წინააღმდეგ ამისა მოხდება, როდესაც შთამომაელობა მოდის ერთი და იგივე ჯიშისაგან, განსაკუთრებით თუ ჯიში შეიცავს ცოტა შთამომაელობას. მარტო ერთი და იგივე ჯიშის შთამომაელობაში ცხოველებს ღონე თანდა თან უნდა აკლდებოდესთ, მაგრამ ზნეობითათ კი თანდა-თან უნდა გაკეთდეს, რადგან თავდა პირველს თავის წინაპარს უფრო ღა უფრო შორდებიან. მართლაც ასეა. როდესაც გვაროვნობაში თანდა თან უფრო პატარა ტანის (ახოველი გამოდის და თანდა თან ლონე აკლდება, ეს იმის ნიშანია, რომ ამ ჯიშს სხვა ჯიშის სისხლი არ გარევია, სულ ერთი და იგივე ჯიშის მოდგმაა. სებრაიტმა სცადა დართვა ერთი ჯიშის ძალლებისა ერთმანეთზე, ასე რომ მუდამ ერთი დედაშვილის შთამომაელობას ზოდიდა და ბოლოს გამო-രുട്ടം, നമ്പി മതാരിമ്പിരുത്തി താര്യാ താര് രാദാტარავდა და მოუძლურდა, ასე რომ დიდი

ქოფაქების მოდგმისანი ფინიებათ გახდნენ. ამისთანა მრავლობა თუმცა ძალიან აკეთებს ჯიშსა, სწმენდავს იმის სისხლსა, მაგრამ ამა სთანავე ჯიშიც თანდა თან გადაშენდება.

ნათესავობაში ქორწინება შთამომავლობი სათვის ისეთი მავნებელია, რომ ველური ხალხიც ეწინააღმდეგება ამასა. სამხრეთ ბმერი. კელ ტყის კაცებს და აესტრალიელებს ზნეობისა არა გაეგებათრა, მაგრამ ისინიც კი არ ასტეხენ ნათესაობას.

മാരിറ്റർ നമ്പി റ്റന്ത പ്രവാധനം വിധാരം പ്രവാദ്യം വിധാരം പ്രവാദ്യം വിധാരം പ്രവാദ്യം വിധാരം വിധാ ელონ მხოლოდ, შენიშნავენ, რომ მეორე და მესამე შთამომაელობას ფეხები უგძელდე. ბა ტანი უპატარავდება და ამისთანა ქათამი კარგათაც ველარ კრუხობს. ალარკსა ჰყავდა ძალიან მარჯეე მაჩხუბარი მამლები. იმას უნ. დოდა თანდა თან უფრო და უფრო ღონიერი მაჩხუბარი მამლები გამოსვლოდა და ამის გამო ამრავლებდა მხოლოდ ერთი და იგივე შთამომაელობისაგან, მ.გრამ ამითი მამლებს თანდა თან და უფრო დაეკარგათ მაჩხუბარი ხასიათი და ბოლოს სრულებითაც ველარ ბედავდენ ბრძოლას. ტანითაც ძალიან დაპატა რავდნენ. ბმას შემდეგ ძლარკმა დართო თავის მაჩხუბარი ჯიშის მამალი სხვა ჯიშის ქათამზე და შთამომაელობა ისევ გაუკეთდა, ესე იგი ისევ ძალიან მაჩხუბარი მამლები დაეზარდა.

მათმების შესახებ ესეც უნდა ითქვას, რომ თუ ერთი და იგივე შთამომაელობის ქათმები სხვა და სხვა ალაგას ცხოვრებენ, ისე რომ საქმელიც და გარემოებაც სხვა და სხვა ჰქო. ნდეთ, მაშინ ამ ერთი ჯიშის ქათმების შთამომაელობასაც არა უჭირს რა, კარგათ მრავლდება, რადგან სხვა და სხვა საჭმელი გარე. მოება ასხვაფერებს იმათს ერთ გვარ გარე-

6635 Q5 6635 538530.

როსინის ნეკროლოგი. 13 ნოემბერს გარდაიცვალა მამოჩენილი ბაესტრო როსინი. ჯოაკიმო როსინი დაიბადა თებერელის 29-სა 1792 წელსა პეზაროში, რომანში. მამა იმისი იყო ქალაქის ბებუკი, და ამასთან ასრულებდა ზედამხედველობას ყასაფხანაზე. იმის დედას, ანნა გვიდარინს ჰქონდა კარგი ხმა. როდესაც 1798ში მამა ჩასეეს ციხეში რესპუბლიკური აზრების გამო, მაშინ ანნა გვიდა. რინმა აიღო საქმე თვატრში, რომ თავისთავი და ყმაწვილიც აცხოვროს. იმისი ქმარიც, რომ გამოუშეეს, შევიდა თეატრში გარნისტის ხარისხითა. შვილი იყო წინააღმდეგი მშობელისა, როდესაც იმათა ჰსურდათ ესწაელათ მუზიკა და ამიტომ დასასჯელად მისცეს შაგირდათ მჭედელსა; ამან იმოქმედა ისე, რომ მერე შვილი გულიანათ შეუდგა სწავლას მუზიკისასაც და მღერასაც. მალე ამის შემდეგ დედა გახდა ავათ და დაანება თავი თეატრსა, მაგრამ იპისი ახალგაზდა შვილი, რომელსაც კარგი ხმა ჰქონდა, შოულობდა სარჩოს თავისთვის და მშობლებისათვის საყდარში გალობითა. შემდეგ გაეჩვია არღნის კერასა და დასდევდა მამას მოგზაურობაში. სიქაბუკეში რომ შევიდა, მაშინ დაკარგა თავისი სოფრანო; შემდეგ შევიდა ბოლონიის ლიცეიაში, მუზიკის კლასში მამა მათესი (1801 წ.) მაგრამ სხოლასტიკური სწაელა არ მოსწონდა ყმაწვილსა, და რაკი ერთი პიესა დასწერა, მერე სრულებით მიეცა მუზიკასა. პირეელი გამოსაცდელი სასცენო ოპერა იმისი იყო "Combiole di matrimonio, რომელიც 3ენეციაში დაუკრეს, და რომელმაც შემდგენელს მოუტანა 200 ფრანკი. შემდეგ შეთხეზა "ტანკრედი", და ამითი გაითქვა როსინი. ეს ოპერა წარმოადგინეს გენეციას 1815ში. მერე დასწერა "იტალიის ქალი პლჟირში", " ოტელო" " წინასწარმე-

დალაქი", რომელმაც პუბლიკა მოიყვანა მან როჩილდის ქალზედ. იას ამველეკე პრომ აღტაცებაში 1816. მაგრამ ყველა თხზულებას როსინისას არა ჰქონდა ერთი ბედი: "Donna del lago"ს ნეაპოლში 1819 დაუშტეინეს. "ბიანკა და ფორერო"ს ჰქონდა შუათანა ბედი 1820. შემდეგ 1823 წლამდის როსინმა დაწვრა: "Maometto secodo", "Matilde de Shaoran", " " gomanho" co " bojanhoმიდა" უკანასკნელი ოპერა ცივად მიიღეს. 1823 რასინიმ მიიღო მიწვევა ანგლიიდგან, რომ დასწეროს იქაური სცენისათვის ოპერა "Figlia del'aria" cos Fognos Sogmos do. Graboნმა გაიარა პარიჟზე და დარჩა რამდენიმე ხანს ამ ქალაქში; ამ ხანში ისეთი პატივი სცეს პარიჟელებმა, რომ შემდიგ აქავე დაბრუნდა და აიღო იქაური იტალიური თეატრის მართვა. ბმ დროდგან იწყობა სახელი როსინის მუზიკის თხზულებისა ზრანციაში. პირველი ოპერა პარიჟისათვის დაწერილი იყო "il viaggio reims" რომელიც შესთხუზა პარლი X. დაგვირგეინების დროსა (1825 ში); ამ ოპერას შემდეგ დაარქვეს "ბრაფი ორი". ამავე დროს როსინიმ გამოსცა სამუზიკო პიესების კრება სახელად "მუზიკის საღამოები", რომელსაც იცნობს მთელი ქვეყანა. 1826 წარუდგინა კაროლის სამუზიკო აკადემიას ოპერა "პორინთის ალება"; შემდეგ 1839 "მოსესი" და "პილგელმტელი. როდესაც, რევოლუციის გამო 1830 ში, რასინის მოუჭრეს ის სუბსიდია, რომელიც ეძლეოდა ძარლი Х. საგან, დაიწყო თხოვნა პვნსიისა 6,000 ფრანკისა, რომელიც მიიღო რამდენიმე წლის შემდეგ. პირველი ცოლი რომ მუკედა როსინისა (1845.), მერე დაქორწილდა ოლიმპია პელისეზედ (1849). ის დასახლდა ბოლონში, მაგრამ, რადგანაც აქ ვერ იპოვა სიმშვიდე რევოლუციის მოძრაობისაგან, გადასახლდა ფლორენციაში; ამ დროს მძიმე ავათმყოფობა ჰქონდა. შემდეგ ისევ ფრანციაში დაბრუნდა და გამოუსელელად იმყოფებოდა თავისაგან გაკეთებულს სახლში, რომელსაც ერქვა Passy Paris. ეკანასკნელი თხზულება რასინისა იყო "გალობა", რომელიც აღასრულეს 1867 წელსა საქვეყნო გამოფენაზე.

Xgolo bahomon (6gjmmmagos). Pressedo სწერენ გიორგობის 16 დგან: ბარონი ჯემსი როჩილდი, რომელიც გუშინ მოკედა პარიჟში, იყო უკანასკნელი ხუთი შვილისაგანი მეიერი ანსელმი როჩილდისა, რომელმაც წარსულის საუკუნის ნახევარში დაიწყო გროშებიდგანა, და მერე ფრანკფურტში გახდა დამფუძენებელი როჩილდების ფირმისა. იმისი ხუთი შვილებისაგან ჯემსი დაიბადა უკანასკნელი და ყველაზედ უკანაც მოკვდა; იმისი ძმები ბნსელმი, სოლომონი, ნატანი და ძარლი დაიხოცნენ იმაზედ უწინ. ჯემსი როჩილდი დაიბადა 15 მაისსა 1792 წელსა, დი 1812 დგან გახდა სავაჭრო სახლის თავი პარიჟში, სადაც მისცეს ხარისხი ბესტრიის კონსულისა. ჯემსი იყო დაქორწინებული თავის ძმისწულზედ, სოლო-

ჯემსმა გაუმართა ხელი ფრანციას სესხში 1830 წ. 30 მილიონით, 1831 წ. 120 მილიონით, 1832 წ. 150 მილიონით და 1844 წ. 200 მილიონით, ლუი ფილიპემ მისტა ნიშანი პატიეცემული ლეგიონისა. შეელამ იცის, რომ ქრისტიშობის 2-სა აღრეულობის დამნაშავე სწყალობდა ჯემსს ამ სახითვე: იმან აა-മാന്ത്രാ ർമ്വാർ 3ეიერ, റമറിാത്യാരി നമ്പി നമ്പിന്ത്രდები დავცეო, მაგრამ პეიერები აღმოჩდნენ სუსტნი ამ საქმისათვის: ტოჩილდები დარჩნენ გამარჯეებულნი ამ ომში. ბგრეთვე ყველამ იცის, რომ ქრისტიშობის 2-ს აღრეულობის მიზეზმა თითონვე მოინდომა მერე მისელა სტუმრის მოყვარე ახალი დროების პროზის სახლში. სტუმრის მიმღები სახლი როჩილდებისა პარიჟში ძალიან გათქმულია. იმის სახლში, ლაფიტის ქუჩაზედ, ყოველთვის იყრებოდნენ ფრანციის უკეთესნი ხალხნი და უკეთესნი ქკეიანი, გაუშინჯავათ იმისა, რა აზრისა იყვნენ პოლიტიკაში. რესტორაციის დროს შედიოდნენ როჩილდთან გერცოგები ნეიმურისა და ორლეანისა; აგრეთვე ესტუმრებოდნენ პრინცი ორანისა და ტალლეირანი; აქვე შეიძლებოდა გენახათ პრაგო, ტიერი და გიზო, თუმცა უკანასკნელი მაგდენად არ უყვარდა როჩილდს, რადგანაც ის კარგი ზნის მიზეზით არ ერეოდა ბირჟის საქმეებში. შველას ახსოეს ის ახალი ამბავი, რომ ლუდოვიკი ნაპოლეონი და იმპერატრიცა ევგენია ეწვივნენ როჩილდს თავის კარგად მოწყობილს სასახ შერერში და იყვნენ აღტაცებულნი სიმხიარულისაგან, რომლითაც იყვნენ მიღ ბულნი; ისიც ყველას ახსოვს, რომ ლუდოვ ნაპოლეონმა, განკეირეებულმა სიმდიდრით ი მაღალის გემოთი სასახლის მოწყობილების გან, და მხიარულად მიღებულმა მისცა ჩილდს შერარის გრაფობა. შემსა როჩილ റ്റുന 3റന്റ്വുന്ന გასტრონომი: იმასა ჰყეან პოვარი ტალეირანისა. მაგრამ საჭმელე უფრო ძალიან ჰქონდა გემო ხელოვნები ძალიან აფასებდა ხელოვნებასა. ბმ საქ იჩენდა ცოდნასა. მაგრამ ყოველი ამის დეგ, პირველი მილიონერი ხმელეთზედ ავათა დიდი სნეულებითა, და ბოლოს ამით მოკვდა. შარ'მან მისწერა წიგნი, პდელინ პატის, რომ მალე იმღერებს ტრუბადურში, თ sho? to sasborst sadmatos, had "domost all რსო სმენა შენი სიმღერისაო, რომელიც მის სნეულებისათვის არის "სხივი მზისათ ჯემსსა ჰქონდა ეს აზრი: "სიმდიდრე ყველ ავალებსო, და იმის კუბოსაც მრავალნი ყვებიანო, რომელთაც მიულიათ იმისაგან გეში და შეწევნაო".

8050608030

ალადათოვის საწიგნე მაგაზინში ტფილისს ისყიდება რუსულ—ქართული ლექსიკონი 67806M3065.

შასი 1 მანეთი და ათი შაური, -გაგზავნი 1 მანეთი და ოთხი აბაზი.

შმარ₹30ლს პაცს, რომელსაც დაუსრულე ბია სწაელა პარიჟში, ჰსურს ასწაელოს ფრან പ്രത്യൂത്ത വളാം

ადრესი " დროების" რედაქციაში იკითხე.

0803@085 @5 R4565 858M35

სინოპტიკური

1869 የლበሁን.

3000 5 30060

ამ კალენდარში არის: თვეების რიცხვი, აქაური და მეროპიული; მთვარის რიცხვი; ყოველი რჯულის უქმეები; ყოველი სამთავრო დღესასწაულები; ფოშტის წასვლის დღეები და ტელეგრაფიის გასაგზავნი ფასი მთელ საქართველოში და გამოჩენილ ქალაქებში მთელი ქვეყნისა; მზის ამოსელის დრო ტფილისში მთელი წლისათვის და სხვ. ამ კალენდარზე არის წარმოდგენილი (ლიტოგრაფიით) ორი უპთავრესი ნაწილი ტფილისისა რომლებიც არიან შემკული სხვა და სხვა მორთულობითა.

ტყველი", "gazza ladra" მერე "სივილის